

МВС України
Харківський національний університет внутрішніх справ

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО, ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції

(м. Харків, 27 листопада 2020 р.)

Харків 2020

*Друкується за рішенням оргкомітету
відповідно до доручення Харківського національного університету
внутрішніх справ від 23.09.2020 № 119*

С91 **Сучасні** проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави : тези доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 27 листоп. 2020 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 20120. – 316 с.

У збірнику вміщено тези доповідей учасників конференції за такими напрямками: гуманітарні аспекти соціального розвитку держави; сучасні проблеми правової системи України; протидія злочинам правоохоронними органами; економічна безпека держави та суб'єктів господарювання.

УДК [340.12:330.101:342.734](477)

Матеріали викладено в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр і прізвищ несуть автори. Електронна копія збірника безоплатно розміщується у відкритому доступі на сайті Харківського національного університету внутрішніх справ (<http://www.univd.edu.ua>) у розділі «Видавнича діяльність. Матеріали науково-практичних конференцій, семінарів тощо»), а також у репозитарії ХНУВС (<http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/>).

Враховуючи таке положення, на перший план виступає розробка низки спеціальних та специфічних професійно значущих якостей, якими повинні володіти кандидати щодо призначення на посади працівників оперативних підрозділів. Беручи до уваги вище зазначене ми пропонуємо віднести до таких якостей наступні:

- 1) здатність орієнтуватися у складній оперативній обстановці;
- 2) пильність та вміння передбачати дії криміногенного контингенту;
- 3) спроможність вирішувати професійні завдання в екстремальних ситуаціях, що пов'язані з високим ступенем ризику;
- 4) психологічна готовність до зустрічі із силовою протидією злочинних елементів;
- 5) високий рівень відповідальності за власні дії;
- 6) висока психофізіологічна витривалість, пов'язана з відсутністю нормованого робочого часу, спроможністю витримувати довготривалі емоційні напруження, стани тривоги, неможливістю поділитися власними сумнівами з близькими;
- 7) постійна інтелектуальна активність (аналіз інформації, пов'язаної з динамічною зміною оперативної обстановки, прийняття рішення в умовах дефіциту часу, утримання в пам'яті великого обсягу оперативно значимої інформації);
- 8) високий рівень професійної самостійності, сміливості, персональної активності й схильності до розумного ризику.

Список бібліографічних посилань

1. Каноненко І. Н. О психологических качествах работников уголовного розыска и БХСС, непосредственно осуществляющих оперативно-розыскные мероприятия : труды КВШ. Киев : КВШ, 1973. С. 24–35.
2. Сервицький І. В. Про деякі здібності оперативного працівника кримінальної міліції. *Забезпечення законності в діяльності органів внутрішніх справ України* : збірник наукових праць. Київ : Укр. акад. внутр. справ, 1993. С. 207–209.
3. Гребельский Д. В. Теоретические основы и организационно-правовые проблемы оперативно-розыскной деятельности органов внутренних дел : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.06 / Академия МВД СССР. Москва, 1977. 486 с.

Одержано 26.10.2020

УДК 343.137.9

Валерій Валентинович ЛИТВИНОВ,

кандидат юридичних наук,

старший викладач кафедри кримінального процесу

факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ДОКАЗУВАННЯ ПІД ЧАС ДІЗНАННЯ

Здійснення досудового розслідування можливе лише за умови здобуття доказів відповідно до вимог норм Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України). Відповідно до ст. 84 КПК України, доказами у кримінальному провадженні є фактичні дані, отримані у передбаченому КПК України порядку, на підставі яких слідчий, прокурор, слідчий суддя і суд встановлюють наявність чи відсутність фактів та обставин, що мають значення для кримінального провадження та підлягають доказуванню. Такі фактичні дані можуть бути отримані лише з визначених у законі процесуальних джерел, що передбачені у ч. 2 ст. 84 КПК України, а саме: показання, речові докази, документи, висновки експертів.

Однією з ознак доказів є допустимість, тобто отримання їх у суворій відповідності до вимог КПК України. Засобами отримання доказів у кримінальному провадженні є

передбачені КПК України різні процесуальні дії, в тому числі й слідчі (розшукові) дії. Для дотримання вимог ознаки допустимості доказів, процесуальні дії повинні проводитися з суворим дотриманням норм КПК України. Це надасть змогу отримати доказ, який буде відповідати усім його ознакам, у тому числі й допустимості. Адже відповідно до ч. 2 ст. 85 КПК України, недопустимий доказ не може бути використаний при прийнятті процесуальних рішень.

Новелою чинного КПК України стало доповнення КПК України нормами, що врегулювали здійснення дізнання на стадії досудового розслідування. Зокрема у ст. 298¹ КПК України визначені процесуальні джерела доказів у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки. Відповідно до цієї статті, окрім тих що передбачені ч. 2 ст. 84 КПК України, процесуальними джерелами доказів у кримінальному провадженні про кримінальні проступки також є пояснення осіб, результати медичного освідування, висновки спеціаліста, показання технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису.

З огляду на формулювання вищезазначеної норми стає зрозумілим, що отримання пояснень особи повинно бути чітко врегульовано, оскільки ст. 86 КПК України визначає, що доказ може бути допустимим лише у тому випадку, коли він отриманий у порядку встановленому КПК України. Втім на жаль в нормах КПК України не передбачено ні підстав ні процесуального порядку отримання пояснення особи. Лише у ч. 8 ст. 95 КПК України зазначено, що сторони кримінального провадження, потерпілий, представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження, мають право отримувати від учасників кримінального провадження та інших осіб за їх згодою пояснення.

Не визначено чітко і суб'єкта, що вправі відбирати пояснення, яке потім буде відповідати усім ознакам доказу. Чіткого процесуального порядку КПК України не передбачає для отримання і інших джерел доказів які стосуються лише дізнання. А саме: результатів медичного освідування, висновку спеціаліста, показань технічних приладів і технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису.

Відсутність чіткого процесуального порядку отримання вказаних доказів призведе до неможливості покласти їх у процесуальні рішення. У зв'язку з цим є необхідність у подальших наукових дослідженнях запропонувати норми, якими б передбачався порядок здійснення процесуальних дій, за допомогою яких у ході дізнання встановлювалися зазначені вище джерела доказів.

Одержано 13.11.2020

УДК 342.924

Тетяна Миколаївна МАЛИНОВСЬКА,

кандидат юридичних наук, доцент,

провідний науковий співробітник

науково-дослідної лабораторії з проблем протидії злочинності

Харківського національного університету внутрішніх справ

СИСТЕМА ПРОТИДІЇ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ В УКРАЇНІ

Домашнє насилля є комплексною проблемою, що зачіпає та порушує цілу низку прав і свобод людини, зокрема, на життя, свободу недоторканність, жити вільно від пригнічуючого чести та гідності поводження тощо. Тому для подолання цієї складної проблеми кожна цивілізована країна повинна запровадити ефективну комплексну систему протидії домашнього насильства, яка складається із трьох основних елементів –

Наукове видання

Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави

Тези доповідей
VIII Міжнародної науково-практичної конференції

(м. Харків, 27 листопада 2020 р.)

Українською та англійською мовами

Відповідальні за випуск: *С. О. Ткаченко, Н. О. Волошина*
Комп'ютерне верстання: *К. О. Сологуб*

Формат 60x84/8. Ум. друк. арк. 36,86.
Обл.-вид. арк. 26,1. Тираж 10 пр. Зам. № 2020-25.

Видавець і виготовлювач –
Харківський національний університет внутрішніх справ,
просп. Л. Ландау, 27, м. Харків, 61080. Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3087
від 22.01.2008.